

**Λόγος στο πενταετές μνημόσυνο τού Μακαριστού γέγοντά
μας Μητροπολίτου Νικοπόλεως και Πρεβέζης Μελετίου
21 Ιουνίου 2017**

π. Πολυκάρπου Αναστασόπουλου

Στό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας ἀκούσαμε τόν Κύριο νά λέγει στούς μαθητές Του: «Ἴδού Ἐγώ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καί ἀκέραιοι ὡς αἱ περισσότεραί».

Ὡς ἀποστολή ἀπό τόν Κύριο τῆς Δόξης εἶδε τήν ἐδῶ διακονία Του καί ὁ π. Μελέτιος.

Ὡς ἀπεσταλμένο ἀπό τόν Κύριο ὅπως καί κάθε ἐπίσκοπο τόν εἶδε καί ἡ Τοπική Ἐκκλησία. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἐπισημαίνει τήν θέση τῶν ἐπισκόπων στήν μεταβίβαση τῆς θείας χάριτος: «Οὕτω καί διά τῆς τῶν ἀποστόλων χειροτονίας ἐπί τούς αὐτῶν διαδόχους καί ἀπό τούτων ἐφ' ἑτέροις πάλιν καί ἐφεξῆς· ἡ τοῦ Θεοῦ Πνεύματος διαδομένη χάρις διά πάσης διήκει γενεᾶς καί φωτίζει πάντας τούς πειθομένους τοῖς πνευματικοῖς ποιμέσι καί διδασκάλοις. Ταύτην οὖν τήν χάριν καί τήν δωρεάν τοῦ Θεοῦ καί τόν διά τοῦ Εὐαγγελίου φωτισμόν τοῦ Θεοῦ Πνεύματος, ἔρχεται κομίσιον τῆ πόλει τῶν κατὰ καιρούς ἀρχιερέων ἕκαστος...» (Γρ. Παλαμᾶ ΚΔ § 10-11).

Σήμερα εἴμαστε συναγμένοι στήν Εὐχαριστία μέ ἀφορμή τήν κοίμησή του. Ἦταν 21 Ἰουνίου τοῦ 2012. Πέρασαν ἀπό τότε πέντε χρόνια.

Ἄφησε τό ἐπίγειο θυσιαστήριον στό ὁποῖο διακόνησε πενήντα ἕξι χρόνια καί μετετέθη στό ἐπουράνιον γιά νά συνεχίσει ἐκεῖ.

Ἀπό τήν στιγμή τῆς ἀφίξεώς του ἐδῶ στόν Ἐνθρονιστήριον Λόγον του στίς 28 Μαρτίου 1980 εἶπε:

«Καθώς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γώ πέμπω ὑμᾶς».

«Ἀποστολή τοῦ Χριστοῦ ἦταν νά σώσει τόν κόσμον. Ὅχι νά τόν κρίνει. Νά τόν σώσει. Ἀποστολή τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀρχιερέα, εἶναι ἡ ἴδια ἡ ἀποστολή τοῦ Χριστοῦ».

Γιά τό ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου σέ συνέντευξή Του στόν Ἀλέξανδρο Καρυότογλου, σήμερα π. Ἀλέξανδρο, εἶπε:

«Ὁ ἐπίσκοπος ἔχει ἀξίωμα ἀποστόλου. Στέκει, καί αὐτός στόν τόπον τοῦ Χριστοῦ. «Καθώς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ μου, καὶ γώ πέμπω ὑμᾶς», εἶπε ὁ Χριστός. Νομοθέτησε. Ὅρισε. Χωρίς ἐπίσκοπο Ἐκκλησία οὐ καλεῖται, λέγει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, καί «οὐ καλεῖται» σημαίνει, δέν γίνεται!!...

Γιά νά ἐπιτύχει ὅμως ἡ ἀποστολή τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Χριστοῦ χρειάζεται ξεσηκωμός. Ἐνδοξος ξεσηκωμός. Ξεσηκωμός Χριστοῦ.

Γι' αυτό και ἔμεῖς οἱ φιλόχριστοι καὶ χριστῶνυμοι συσπειρωμένοι καὶ ἐνωμένοι σέ μία καρδιά, μία ψυχή, μία γνώμη, μία διάνοια, μία θέληση, μία ἐνέργεια ἅς ἀγωνισθοῦμε γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ σωτηρία τοῦ λαοῦ Του.

* Αὐτό εἶναι τό ἔργο μου. Αὐτό καὶ τίποτε ἄλλο.

* Γιατί εἶμαι δούλος τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τίποτε ἄλλο.

* Εἶμαι Ἱερέας. Καὶ τίποτε ἄλλο».

Καὶ ἀπό τότε καὶ μετὰ, γιὰ τόν λαό πού τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος δέν ἔδωκε «ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς Του καὶ τοῖς βλεφάροις του νυσταγμό».

Ὁ Ἰδιος σέ συνέντευξή του σέ δημοσιογράφο τῆς Πρέβεζας εἶχε εἰπεῖ:

«Κανονικά δέν ἔπρεπε νά ἔχω καθόλου ἐλεύθερο χρόνο. Ἀλλά ὁ Θεός μου ἔδωσε μία πολυτέλεια, τὴν ὁποία δέν δίνει συνήθως στόν κόσμο. Καὶ ἡ πολυτέλεια αὐτὴ εἶναι ὅτι μοῦ ἔδωσε ἐξαιρετικούς συνεργάτες.

«Ἔτσι, λοιπόν, ἔχω τὴν εὐχέρεια νά ἀσχολοῦμαι καὶ μέ ἄλλα θέματα καὶ νά ἔχω καὶ λίγη ἡρεμία, τὴν ὁποία φυσικά, κατὰ τό δυνατόν, ἀφιερώνω σέ ἄλλου εἶδους πνευματικά ἔργα: προσευχή, ἔξομολόγηση, συμβουλές καὶ νουθεσίες πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους, ἔξω καὶ πέρα ἀπό τὰ διοικητικά καθήκοντα. Τό χρόνο μου ἔτσι δέν τόν ἀφήνω ποτέ ἀνεκμετάλλευτο. Σηκώνομαι κάθε ἡμέρα στίς 6.00 π.μ. καὶ κοιμᾶμαι μετὰ τίς 12.00 τὰ μεσάνυκτα».

Ἐχοντας λιπαρή θεολογική κατάρτηση, ἀλλά καὶ τὴ θύραθεν, συνέχισε τό συγγραφικό Του ἔργο. Τό Θεολογικό. Τό πιό ἀπλουστευμένο, ὥστε νά γίνεται κατανοητό καὶ ἀπό ἐκείνους πού ἤξεραν λιγότερα γράμματα καὶ τό μεταφραστικό.

Σέ Ἐπιτάφιο λόγο του γιὰ τόν Μέγα Βασίλειο ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λέγει: «Οἶμαι δέ πᾶσιν ἀνωμολογήσθαι τόν νοῦν ἐχόντων, παιδευσιν τῶν παρ' ἡμῖν ἀγαθῶν εἶναι τό πρῶτον».

Νομίζω, λέγει ὁ ἅγιος, ὅτι ὅλοι ὅσοι ἔχουν μυαλό ἔχουν ὁμολογήσει, ὅτι ἡ μόρφωση εἶναι τό πρῶτο ἀγαθό πού ἔχουμε.

Καὶ ὁ π. Μελέτιος δέν ἔκρυψε τό τάλαντο πού τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος. Δέν τό παράχωσε. Ἐργάστηκε καὶ τό πολλαπλασίασε.

Μελέτιος σημαίνει μελέτη καὶ ἐκεῖνος πάντα μελετοῦσε καὶ πάντα ἔγραφε. Δέν τόν εὔρισκες σχεδόν ποτέ χωρίς βιβλίο στό χέρι.

Σέ ἓνα ἀπό τὰ Θεολογικά βιβλία του τὴν Ε' Οἰκουμενική Σύνοδος πού βραβεύτηκε ἀπό τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἀντί προλόγου, προσυπογράφει τόν πρόλογο τοῦ ὁσίου Βικεντίου τοῦ ἐκ Λειρίνης, πού γράφει:

«Ἀρχίζω τό ἔργο μου ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Θά εἶμαι ἓνας πιστός ἀντιγραφεὺς. Ὅχι ἓνας ὑπερήφανος συγγραφεὺς. Θά γράψω αὐτὰ πού μᾶς παρέδωσαν οἱ Πατέρες. Τό ἰδικόν μου βιβλίο θέλω νά εἶναι ἓνα ἀπλοῦν σημειωματάριον, πού θά βοηθεῖ νά ἐπαναφέρεται εἰς τὴν μνήμη τοῦ ἀναγνώστου ἢ Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοσις μέ τρόπο σαφῆ. Καὶ νά μὴ παραδοθῆ κάτι πού δέν παρελήφθη ἀπό τούς Πατέρας.

Ἄν τό βιβλίον μου περιέλθῃ εἰς χεῖρας ἀγίων ἀνδρῶν καί μέ τήν θεόσοφον κρίσιν τους εὕρουν μερικά σημεῖα ἐσφαλμένα, θά εἶμαι εὐγνώμων, ἄν μοῦ ὑποδειχθοῦν. Καί ὑπόσχομαι ὅτι θά τό διορθώσω».

Σ' αὐτό τό βιβλίον, στήν εἰσαγωγή, ὅσον ἀφορᾷ τήν λογική τῆς πίστεως, λέγει: «Ἡ πίστις δέν ἀνεκαλύφθη, ἀλλ' ἀπεκαλύφθη. Δέν εὐρέθη. Δέν εἶναι ἐπίτευγμα τῆς ἐρεύνης τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πίστις, ὡς τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «ἤλθε» καί «ἐδόθη» ἤ μᾶλλον ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἀπόστολος Ἰούδας, «παρεδόθη ἅπαξ τοῖς ἀγίοις». Ἀφοῦ ὁμως ἡ πίστις ἅπαξ παρεδόθη καί μάλιστα μόνον στούς ἀγίους, εἶναι εὐνόητον ὅτι: α) στήν πίστη δύναται νά φθάσει κανείς μόνο μέ τήν ὑπακοή στούς ἀγίους..., καί β) ὅτι «δεῖ ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίστει», ὥστε νά μήν ἀλλοιωθῇ ἐξ αἰτίας τῆς τάχα ἀναλύσεώς της...

Γιά τήν Ἐκκλησία, ἀφοῦ ἀναφέρει ὅτι ὁ κόσμος δέν εἶναι ἀνθρωποκεντρικός ἀλλά ἐκκλησιοκεντρικός λέγει: «Πάντων πρώτη ἐκτίσθη· διά τοῦτο πρεσβυτέρα, καί διά ταύτην ὁ κόσμος κατηρτίσθη» ὅπως ἀποκαλύφθηκε σέ ὄραση στόν Ποιμένα τοῦ Ἑρμᾶ. «Ὁ κόσμος ἔχει δημιουργηθεῖ γιά τήν Ἐκκλησίαν· ὄχι ἡ Ἐκκλησία διά τόν κόσμον».

«Οἱ ἀνθρώποι μένουν στήν Ἐκκλησία καί σώζονται ὅταν μένουν μακριά ἀπό τίς αἰρέσεις, τίς πύλες τοῦ ἄδου, μακριά ἀπό κάθε στοχαστικό-δογματικό-ἐρμηνευτικό ἀκροβατισμό καί πειραματισμό· ὅταν ὡς στόχον ἔχουν νά εἶναι ἀποστολικῶν παραδόσεων ἀκριβεῖς φύλακες».

Κάνοντας δέ τήν αὐτοκριτική του γιά τό ἔργο του ἔλεγε:

«Δέν εἶχα ποτέ, καμμιά ἡμέρα, ἡσυχῇ τήν συνείδησή μου ὅτι ἐπετέλεσα τό καθῆκον ὅσο ἔπρεπε. Κάνοντας ἀπολογισμό τῶν ἔργων μου γιά τόν Χριστό, βρίσκω ὅτι ποτέ δέν ἐξάντλησα γιά τό θέλημά Του, ὅλες μου τίς δυνάμεις. Τόν παρακαλῶ νά ἀναπληρῶναι τίς ἐλλείψεις μου μέ τή χάρη του καί τό ἔλεός του. Οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Πέτρος καί Παῦλος κάνοντας ἀπολογισμό τῶν ἔργων τους ἔλεγαν ὅτι αἰσθάνονται «δοῦλοι ἀχρεῖοι». Καί εἶχαν κάμει τόσα! Ἐγώ τί νά εἰπῶ; Αἰσθάνομαι ἐντροπή, ὅταν τούς ἐνθυμοῦμαι!

Ὅσοι γνωρίσαμε καί συναναστραφήκαμε τόν π. Μελέτιο, ἀλλά καί σεῖς ὅλοι πού τόν γνωρίσατε, ἀνεπιφύλακτα προσυπογράφομε, ὅσα γιά τόν Μέγα Βασίλειο ἀναφέρει ὁ ἅγιος Γρηγόριος.

«Ὅλα τά εἶδη τῆς ἀρετῆς κανείς δέν τά ἐπέτυχε πέρα ὡς πέρα, ἀπό ὅσους τουλάχιστον γνωρίζομε ἐμεῖς τώρα.

Καί ἄριστος εἶναι, κατά τή γνώμη μας, ὁποῖος ἐπιτύχει τά περισσότερα, ἢ ἓνα στό μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Ἐκεῖνος ὁμως τά ἐπραγματοποίησε ὅλα σέ τέτοιο βαθμό, ὥστε νά ἀποτελεῖ κάποια ὑπερηφάνεια τῆς φύσεως.

Ποῖος ἐπαινεῖ τήν ἀκτημοσύνη καί τήν ἀπλή καί ἀπέρριτη ζωή; Τί εἶχε ἐκεῖνος ἐκτός ἀπό τό σῶμα του καί τά ἀπαραίτητα τῆς σαρκός καλύμματα;

Αξιοθαύμαστον πρᾶγμα εἶναι ἡ ἐγκράτεια καί ἡ ὀλιγάρκεια καί ἡ ἐλευθερία ἀπό τῆς ἡδονῆς καί τό νά μή διευθύνει ἡ κοιλία, ἐξουσιάστρια ἀνελεύθερη.

Ὁ Ἰδιος δέν ἐθεωροῦσε τίποτε μέγα ἀπό ὅσα εἶναι κάτω ἀπό τό λαιμό, ἀλλά ζοῦσε μέ τά ἀπαραίτητα μόνο ὅσο ἦταν ἐπιτρεπτό καί ἡ μόνη τρυφή πού ἐγνώρισε ἦταν νά εἶναι φανερόν ὅτι δέν τρυφᾷ καί γιά τοῦτο δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό περισσότερα.

Μέγα πρᾶγμα ἡ παρθενία καί ἡ ἀγαμία, τό νά ταχθῆς μέ τήν παράταξη τῶν ἀγγέλων καί τή μοναχική ζωή.

Ποιός περισσότερο ἀπό ἐκεῖνον ἐτίμησε τήν παρθενία ἢ περιορίσει μέ νόμους τήν σάρκα, ὄχι μόνο μέ τό προσωπικό του παράδειγμα, ἀλλά καί μέ τά ἔργα τῆς σπουδῆς καί τοῦ ζήλου του;

Τίνος ἔργο ἦσαν τά μοναστήρια, οἱ παρθενῶνες καί οἱ γραπτές διατάξεις μέ τά ὁποῖα σωφρόνιζε κάθε αἴσθησι καί ἐρρύθμιζε τή λειτουργία κάθε μέλους καί ἔπειθε στήν ἀληθινή παρθενία, στρέφοντας τήν ὠραιότητα πρός τά μέσα, ἀπό τά ὄρατά στά ἀόρατα.

Ὁ π. Μελέτιος, ὅσο ζοῦσε, ἦταν «πυξίον Θείου Πνεύματος», δηλ. θήκη τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καί μέ τή ζωή του, τά λόγια Του, τά ἔργα Του, τά συγγράματά του, «κατεφώτισε τοὺς τῆ ἀγνωσία κινδυνεύοντας».

Αὐτά μᾶς ἄφησε παρακαταθήκη.

Υπόδειγμα δέδωκε ἡμῖν.

Τώρα, ἄς τόν παρακαλοῦμε, μαζί μέ τόν ψαλμωδὸ «αἴτησαι ἡμῖν πᾶσι τό μέγα ἔλεος». Ἀμήν.